

PRODORNA OKROGLA MIZA O NUJNOSTI PRIDOBITVE CENTROV ZA DUŠEVNO ZDRAVJE V KOČEVJU

“Kako ti je pri duši?” Kako bi odgovorili na tako vprašanje, če bi vam ga na primer nekdo danes zastavil? Bi odgovorili z narejenimi, tisočkrat ponovljenimi frazami “super”, “cool”, “odlično, ne more biti boljše”? Bi bili tiho, ker bi vam bilo o tem pravzaprav zares težko sploh kaj povedati? Bi se začudili, da vas nekdo sprašuje o vašem notranjem doživljanju na tako staromodni način?

Prav to je bilo tudi provokativno uvodno vprašanje javne okrogle mize o nujnosti skrbi za duševno zdravje danes in v prihodnosti, ki smo jo 13.3.2018 organizirali v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje, z Družbenomedicinskim inštitutom Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU, z županom in občinsko upravo ter ZD Kočevje. Težko je kratko povzeti prispevke številnih govorcev, saj je bilo v več kot dve uri trajajoči zanimivi javni diskusiji veliko odprtih tem, razmislekov, informacij, stališč, mnenj in predlogov. Med več kot petdesetimi poslušalci okrogle mize so bili številni strokovnjaki s področja duševnega zdravja, predstavniki nekaterih šol, verskih organizacij, starši, dijaki in študenti. O ciljih in vsebini okrogle mize so poročali tudi TV Slovenija, Radio SLO 1, Univox, Dolenjski list.

Cilj okrogle mize je bil večplasten: javno odpreti temo duševnega zdravja, zbrati in analizirati primerljive podatke o kazalnikih duševnega zdravja v občini Kočevje, opredeliti potrebe ljudi na področju duševnega zdravja v naši občini ter poiskati možnosti večje dostopnosti strokovno terapevtskih obravnav različnih duševnih stisk in motenj. Čas okrogle mize – začetek marca – je bil izbran zelo posrečeno, saj je bila v tem obdobju v parlamentarni obravnavi pomembna zakonodaja s področja duševnega zdravja v Sloveniji: Resolucija o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018-2028. Predstavlja temeljni dokument, ki je nastajal veliko let in na državni ravni načrtuje in določa cilje, obseg, organizacijo in pristope za izboljšanje skrbi za duševno zdravje v Sloveniji v prihodnjem desetletju. Razumljivo in z bistvenimi poudarki je resolucijo predstavila njena glavna nosilka državna sekretarka ga. Jožica Maučec Zakotnik. Novosti, ki jih resolucija prinaša je veliko, med najbolj pomembnimi so: več finančnih sredstev, ki jih bo država namenjala varovanju duševnega zdravja, medresorsko sodelovanje več ministrstev (zdravstvo, delo in družina, šolstvo), ustanavljanje in razmeščanje novih centrov za duševno zdravje tudi v regije, kjer takih centrov še ni (Kočevje!), poudarek na preventivnih programih, ki so se že do sedaj izkazali kot učinkoviti. Pri nastajanju te pomembne resolucije so sodelovale eminentne slovenske strokovnjakinje s področja psihiatrije in pedopsihiatrije, ki so v nadaljevanju predstavile različne vidike in novosti, ki jih prinaša resolucija. Prof. dr. Mojca Zvezdana Dernovšek govorila o pomenu detabuizacije duševnega zdravja, najpogostejših duševnih motenj in prihrankih države, če te motnje pravočasno zdravimo. Prof. dr. Vesna Švab je kratko predstavila pomen skupnostne psihiatrične obravnave pacientov z duševnimi boleznimi. Dr. Marija Anderluh, pedopsihiatrinja in predstojnica Službe za otroško psihiatrijo na Pediatrični kliniki v Ljubljani je predstavila pomen preventivnih programov, s katerimi lahko preprečujemo ali vsaj zmanjšujemo nastajanje duševnih in vedenjskih motenj v otroštvu in mladostništvu. Tako preizkušajo in implementacijsko uvajajo v zainteresirane občine preventivni program dela s starši Neverjetna leta. Izjemno zanimivo je bilo ekspertno predavanje z naslovom Kakšni so kazalci duševnega zdravja za občino Kočevje v primerjavi z drugimi regijami, ki ga je predstavila doc. dr. Lilijana Šprah. Skupaj z nekaterimi negativnimi kazalniki zdravja prebivalcev (visokega indeksa revščine, visok indeks bolniške odsotnosti, visok delež prejemnikov zdravil za zdravljenje duševnih motenj itd.) tudi nekatere demografske značilnosti občine nakazujejo nujnost izboljšanja skrbi za duševno zdravje v občini.

Okroglo mizo smo zaključili z občutkom, da smo s skupnimi močmi vendarle nekaj premaknili naprej. Še posebno zato, ker je državna sekretarka javno izrazila zelo dobre možnosti, da bi nov center za duševno zdravje v skladu s cilji resolucije razporedili tudi v Kočevje.